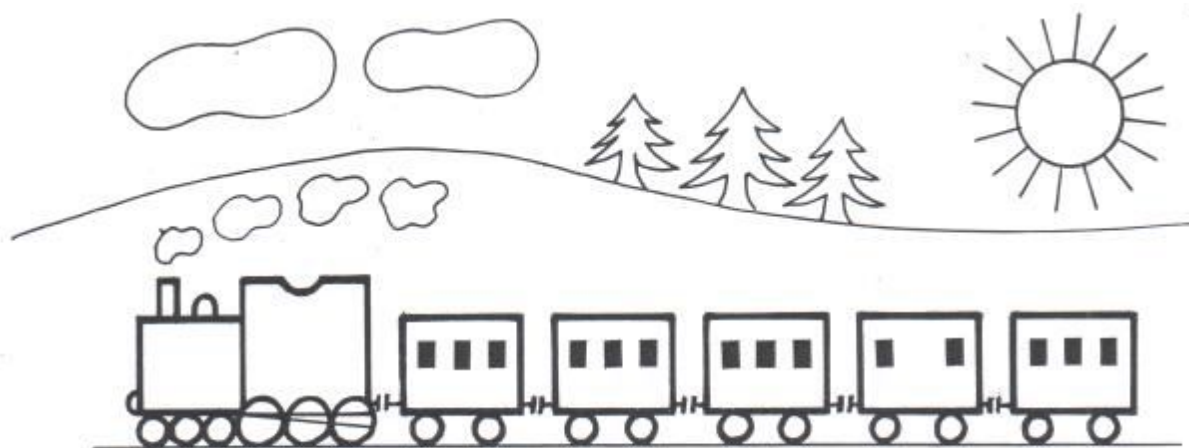

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

pro předškolní vzdělávání

VLÁČKEM ZA POZNÁNÍM

*...Kolem školky jezdí vlak, ano, děti, je to tak.
Jaro, léto, podzim, zima, jezdí stále, to je prima.
Všechny kluky, všechny holky, přiveze do naší školky...*

Zpracovaly: Lucie Pazderová, Mgr.
a kolektiv učitelek MŠ Zámecká

Platnost: 30. 8. 2021

Účinnost: 1. 9. 2021

Číslo jednací: MZS/ /2021

OBSAH:

1. Základní údaje o škole

2. Charakteristika mateřské školy Zámecké náměstí 83

3. Podmínky vzdělávání

- 3.1 *Věcné podmínky*
- 3.2 *Životospráva*
- 3.3 *Psychosociální podmínky*
- 3.4 *Organizace*
- 3.5 *Řízení mateřské školy*
- 3.6 *Personální a pedagogické zajištění*
- 3.7 *Spoluúčast rodičů*
- 3.8 *Spolupráce s ostatními institucemi*

4. Organizace vzdělávání

- 4.1 *Režim heterogenních tříd*
- 4.2 *Denní řád v mateřské škole*
- 4.3 *Přijímací řízení*
- 4.4 *Vzdělávání dětí od 2 do 3 let věku v mateřské škole*
- 4.5 *Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami*
- 4.6 *Vzdělávání dětí nadaných*
- 4.7 *Vzdělávání dětí v posledním roce předškolní docházky a dětí s odkladem školní docházky (OŠD)*
- 4.8 *Individuální vzdělávání dítěte*
- 4.9 *Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka, dětí cizinců*

5. Charakteristika školního vzdělávacího programu

6. Vzdělávací obsah

Integrované bloky

Doplňkové programy

7. Evaluační systém a pedagogická diagnostika

1. Základní údaje o mateřské škole

- Název školy: **Masarykova základní škola a mateřská škola
8. května 67, 783 53 Velká Bystřice**
- Mateřská škola Zámecké náměstí 83, 783 53
Velká Bystřice**
šestitřídní MŠ s celodenním provozem a výdejnou
stravy
- Zřizovatel školy: **Město Velká Bystřice
Zámecké náměstí 68, 783 53 Velká Bystřice**
- Ředitel školy: **Mgr. Jana Raková**
- Zástupkyně ředitele MŠ: **Mgr. Lucie Pazderová**
- Kontakty: **ředitelka školy 585 351 134, 723 957 896,
e-mail: jana.rakova@mzs-vb.cz
zástupkyně ředitelky pro MŠ 724 134 711,
e-mail: lucie.pazderova@mzs-vb.cz
MŠ Zámecké náměstí 83 – 724 710 853**
- Webové stránky: www.msvb.cz mateřská škola
www.mzs-vb.cz základní škola
- Provoz mateřské školy: 6.00 - 16.30 hodin

2. Charakteristika mateřské školy Zámecké náměstí 83

Zámecká školka se v průběhu školního roku 2014/2015 stala díky přístavbě přízemního pavilonu již pětitřídní mateřskou školou s kapacitou 134 dětí. V červenci 2014 započala stavba dle zadání zřizovatele a návrhu Ing. architekta Michala Sborowize, který navrhl velkorysý a nadčasový prostor pro moderní předškolní vzdělávání v našem městě. Stavba byla ukončena, zkolaudována a uživateli předána v lednu 2015.

Díky přístavbě přízemního pavilonu se dvěma novými třídami ve stávající zahradě mateřské školy na Zámeckém náměstí, napojených koridorem ke stávající budově MŠ, vznikl moderní komplex s pěti obsazenými smíšenými třídami.

Z operačního programu Životní prostředí byla v tomtéž roce vystavěna zcela nová školní zahrada v přírodním stylu, jejíž součástí jsou herní a balanční prvky z akátového dřeva, enviromentální naučné prvky, vymodelované terénní nerovnosti, plně automatická výsuvná síťová závlaha. Z finančních prostředků mateřské školy byla následně pořízena robotická sekačka.

Během školního roku 2017/2018 došlo k dalšímu navýšení kapacity Zámecké školky na 164 míst - a to díky komplexní rekonstrukci stávající budovy a vestavbě půdní, tedy šesté třídy.

Výsledným počinem společné práce zřizovatele, architektů a vedení Masarykovy základní školy a mateřské školy, je moderní, účelná a krásná mateřská škola s kompletním potřebným zázemím, které plně odpovídá současnému trendu moderního předškolního vzdělávání.

3. PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

3.1 Věcné podmínky

Všechny naše třídy jsou prostorné, světlé, okna jsou stíněna žaluziemi. Hygienická zařízení jsou uzpůsobena potřebám a počtu dětí, jsou zdravotně nezávadná a bezpečná. Vybavení denních místností nábytkem je účelné a moderní, nábytek odpovídá výšce dětí.

Vybavení hračkami, pomůckami, materiály a doplňky odpovídá počtu dětí a jejich věku. Vše průběžně podle možností doplňujeme a obnovujeme. Hračky a doplňky se snažíme umístit tak, aby je děti dobře viděly, mohly si je samostatně brát a zároveň se vyznaly v jejich uložení.

Ve dvou pracovnách a sborovnách je všem učitelkám k dispozici počítač s internetem, kopírovací a skenovací zařízení, elektronické klávesy, kytara, široká nabídka didaktických pomůcek a materiálu a neustále doplňovaná knihovna s odbornou literaturou.

V každém oddělení má učitelská dvojice k dispozici klavír, notebook, dataprojektor a CD přehrávač.

Interiér mateřské školy je přizpůsoben potřebám dětí s cílem vytvářet příjemné a podnětné prostředí. Děti se samy svými výtvarnými pracemi podílejí na výzdobě chodeb, šaten i spojovacího koridoru mezi oběma budovami. Výstavky prací mohou rodiče kdykoliv zhlédnout při volném pohybu v MŠ. Všechny vnitřní i vnější prostory mateřské školy ale zároveň splňují bezpečnostní i hygienické normy dle veškerých platných předpisů.

3.2 Životospráva

Poskytujeme dětem plnohodnotnou a vyváženou stravu, která odpovídá zásadám zdravé výživy. Strava se dvakrát denně dováží do MŠ společností GTH - zařízení školního stravování Velká Bystřice.

Do jídla děti nikdy nenutíme, ale snažíme se, aby všechno alespoň ochutnaly a naučily se tak zdravému způsobu stravování a poznaly rozmanitost nabízené stravy.

Dodržujeme a zajišťujeme pitný režim – z barelů umístěných v každém oddělení se mohou děti napít kdykoliv v průběhu celého dne. Respektujeme potřebu spánku a odpočinku dětí, předškolním dětem věnujeme tento čas pro individuální odpolední předškolní přípravu. Dodržujeme dobu pobytu venku, program veškerých činností přizpůsobujeme potřebám dětí a aktuální situaci ve školce. Učitelé poskytují dětem vhodný vzor tím, že dodržují zásady zdravého životního stylu

3.3 Psychosociální podmínky

Plánem dne v naší školce zajišťujeme dětem pravidelný denní rytmus, řád, který je ale natolik flexibilní, že umožňuje přizpůsobit organizaci momentální situaci a zájmu dětí.

Vzhledem k nové úpravě herní zahrady v přírodním stylu je dětem umožněn dostatečný prostor k pohybu a ke hře také ve vnějších prostorách naší školky.

Všichni zaměstnanci respektují individuální potřeby dětí, vhodně na ně reagují a v rámci možností se je snaží uspokojovat. Děti jsou zatěžovány přiměřeně věku, mají možnost si kdykoliv odpočinout. Učitelé se vyhýbají negativním slovním komentářům a podporují děti v samostatných pokusech, chválí je a pozitivně hodnotí. Všichni usilujeme o to, aby se ve vztazích mezi dospělými a dětmi projevovala vzájemná důvěra, tolerance, pomoc, zdvořilost a podpora.

Naše třídy jsou kamarádkým společenstvím, kde se děti cítí příjemně, spokojeně jistě a bezpečně.

Učitelé se programově věnují neformálním vztahům dětí ve třídě, nenásilně je ovlivňují prosociálním směrem.

Každé dítě má v kolektivu stejná práva, možnosti, povinnosti, nikdo není zvýhodňován či znevýhodňován, respektujeme osobní svobodu a volnost dětí, když je podřízena stanovenému řádu chování a norem.

Při všech činnostech počítáme s aktivní spoluúčastí dítěte, snažíme se o nenásilnou komunikaci, která je dětem příjemná, navozuje vzájemný pocit důvěry a spolupráce.

Podporujeme důvěru dítěte v sebe sama, usilujeme o převahu pozitivního hodnocení.

Snažíme se u dětí rozvíjet citlivost pro vzájemnou toleranci, ohleduplnost, zdvořilost, vzájemnou pomoc a podporu ve vztahu k ostatním.

3.4 Organizace

Denní řád v naší mateřské škole je natolik pružný, že nám v praxi dovoluje reagovat na individuální potřeby a možnosti dětí, učitelů i jednotlivých oddělení. Usilujeme o vyvážený poměr spontánních a řízených aktivit v rámci každého dne. Činnosti plánujeme na základě aktuálních potřeb, zájmů a podnětů, snažíme se vytvářet optimální podmínky pro individuální, skupinové i frontální činnosti. Děti mají dostatečný čas i prostor pro spontánní hru, organizací vzdělávání se snažíme podněcovat děti k vlastní iniciativě a invenci.

Při vstupu dítěte do mateřské školy je nastaven individuální adaptační režim tak, aby dítěti i jeho rodičům maximálně ulehčil zlomový okamžik v životě rodiny.

3.5 Řízení mateřské školy

Mateřská škola Zámecké náměstí 83 je součástí Masarykovy základní školy a mateřské školy Velká Bystřice, řízená ředitelkou, vedením mateřské školy je pověřena zástupkyně ředitelky pro MŠ.

Organizační řád a směrnice ředitelky školy vymezují jasná pravidla, pravomoci, povinnosti a kompetence jednotlivých zaměstnanců MZŠMŠ.

Zástupkyně ředitelky pro MŠ zprostředkovává informace ředitelce, informuje ji o veškerých organizačních záměrech, navrhovaných opatřeních či změnách.

V mateřské škole funguje pedagogický tým jako celek, společné snažení se daří díky týmové práci všech učitelů, snaží se o respektování profesních odlišností a neustálém vytváření prostředí důvěry, otevřenosti a přátelství. Zástupkyně ředitelky vypracovává ve spolupráci s ostatními učitelkami školní vzdělávací program, vyhodnocuje práci učitelek i provozních pracovníků, snaží se vytvářet prostor pro spoluúčast na řízení pro všechny zaměstnance. Názor a myšlenka každého v týmu je přijímána, všichni mají právo vyjádřit se, všichni se aktivně podílejí na dění v mateřské škole. Podařilo se zavést funkční informační systém, pravidelné pedagogické rady, provozní porady, týdenní půlhodinová evaluační setkávání, která pomáhají zkvalitnit organizaci mateřské školy a dávají další prostor pro sdílení všem učitelkám i nepedagogickým pracovníkům v

týmu školky. Všichni se snažíme vnímat týmovou práci jako nezbytnou podmínku pro uvědomění si myšlenky, že o tom, jak se budou děti v naší mateřské škole cítit, rozhodují především vztahy nás všech, kteří se na jejich vzdělávání podílíme.

3.6 Personální a pedagogické zajištění

Pracovní tým mateřské školy funguje na základě společně vytvořených a jasně vymezených pravidel.

Všechny učitelky v naší mateřské škole splňují předepsanou odbornou kvalifikaci, jsou podporovány v osobním zájmu o svůj odborný růst a soustavně se dále vzdělávají, vědomy si toho, že výchova a vzdělávání dětí vyžaduje odborný, vysoce citlivý, odpovědný a aktivní pedagogický přístup. Proto mají všechny učitelky možnost průběžného vzdělávání v systému DVPP. Využívají vzájemnou výměnu zkušeností, naslechy u ostatních kolegyně v jiných třídách a předávání poznatků ze studia. K DVPP přistupují převážně aktivně, poznatky dále využívají ve vlastní práci.

Specializované služby, logopedie, péče o děti se speciálními vzdělávacími potřebami, které mají přiznaný některý z pěti stupňů podpůrných opatření, jsou zajišťovány ve spolupráci s odborníky ze ŠPZ a prostřednictvím rodičů.

3.7 Spoluúčast rodičů

Naše mateřská škola se snaží svou existencí, filozofií a nastavením vzdělávacího procesu podporovat rodinnou výchovu a pomáhat tak rodičům v péči o dítě. Zakládáme si na fungujícím partnerství mezi rodiči a všemi zaměstnanci mateřské školy. Budujeme důvěru, snažíme se být vstřícní a spolupracovat s respektem. Učitelky sledují konkrétní potřeby jednotlivých dětí a jejich rodin, snaží se jim v rámci možností porozumět, vyhovět a pomoci. Držíme se pravidla ochrany soukromí a svěřených důvěrných informací. Učitelky jsou s rodiči v intenzivním každodenním kontaktu, domlouvají se a radí s rodiči, informují je o pokrocích v rozvoji a učení, domlouvají se na společném postupu při jeho výchově a vzdělávání. Rodiče našich dětí mají možnost podílet se

na dění ve školce, pravidelně a v hojné míře těchto možností využívají. Prostřednictvím webových stránek, nástěnek a pravidelně rozesílaných hromadných elektronických zpráv, jsou pravidelně a dostatečně informováni o dění v naší mateřské škole.

Fungující a účinnou spoluprací s rodiči můžeme doložit následujícími společnými aktivitami:

- neformální rozhovory při každodenních setkáních
- třídní schůzky
- besídky ke Dni matek
- dny otevřených dveří spojené se zápisem k předškolnímu vzdělávání
- Zahradní slavnost s pasováním předškoláků
- Vítání jara – velikonoční tvořivé dílny s jarmarkem
- Vánoční jarmarky
- Vánoční zpívání v amfiteátru
- Dýňování
- vítání občánků
- besídky pro seniory
- ukázkové lekce odpoledních kroužků
- ukázkové lekce plavání

3.8 Spolupráce s ostatními institucemi

Spolupráce se základní školou

Naším cílem je snaha o vytvoření plynulého, přirozeného a nestresujícího přechodu do základní školy. Společně s rodiči i základní školou se snažíme připravit děti na vstup do školy a na školní práci. Zajímáme se o požadavky na vstup do základní školy, o pedagogickou práci v prvních ročnících, o způsob výuky i hodnocení žáků. Při návštěvách základní školy společně s dětmi poznáváme prostředí prvních tříd i budoucí paní učitelky. Organizujeme podzimní a zimní schůzku pro rodiče budoucích školáků, kde učitelky budoucích prvních tříd konkretizují požadavky na vstup do ZŠ.

Žáci 8. a 9. tříd vystupují pro naše děti s programem k Mikuláši, sestavují a realizují program ke Dni dětí, sportovní dny.

Spolupráce se zřizovatelem

Zřizovatelem MZŠMŠ je město Velká Bystřice. Mateřská škola spolupracuje s městem podle platných právních norem.

Spolupráce s klinickou logopedkou

Naše mateřská škola spolupracuje s klinickou logopedkou, která do naší školky dochází 1x týdně na dobu pěti hodin. V rámci pedagogické intervence navíc probíhá jednou týdně skupinová logopedie, cílená na děti, vyžadující zvýšenou logopedickou péči. Cílem takové logopedické péče je rozvoj obsahové stránky řeči, která je základem myšlení a tedy i důležitou podmínkou k rozvoji osobnosti a ke vzdělávání. Naší snahou je odstranění vady řeči u dětí před nástupem do ZŠ. Tato služba je pro všechny zapsané děti bezplatná. V rámci každoroční úvodní depistáže je u všech dětí prověřena úroveň výslovnosti, následně je vytvořen seznam těch dětí, které nápravu či zvýšenou stimulaci v této oblasti vyžadují a je stanoven rozpis logopedické péče. Úroveň spolupráce paní logopedky s pedagogickým týmem i rodiči hodnotíme jako nadstandardní.

Spolupráce se školskými poradenskými zařízeními

Tato spolupráce nám pomáhá řešit případné vzdělávací i výchovné problémy dětí. Spoluprací se ŠPZ jsme schopni zajistit orientační vyšetření dětí, zacílit na konkrétní problém a ve spolupráci všech zúčastněných stran navrhnout a vytvořit takové řešení, které je v daném případě nejvhodnější. Nejčastější spolupráce s PPP nastává v období zápisu ke školnímu vzdělávání, zde je primární zájem vyšetřit oblast školní zralosti. V ojedinělých případech jsou našimi dalšími partnery SPC, dětský psycholog či dětský psychiatr.

Spolupráce s Domem pokojného stáří Svaté Anny

Děti navštěvují seniory již pravidelně několik let s programem před vánočními svátky a s besídkou ke Dni matek. Tato vystoupení mají již svou dlouholetou tradici a každoročně přinášejí radost nejen babičkám a dědečkům, ale i nám všem, kteří taková vystoupení připravujeme.

4. Organizace předškolního vzdělávání

4.1 Režim heterogenních tříd

Plně v souladu se závazným dokumentem RVP PV, naplňuje naše mateřská škola veškeré oblasti předškolní výchovy v režimu smíšených, tedy heterogenních tříd. Od září 2018 vznikla navýšením kapacity šestá třída pro děti dvou až tříleté.

Takové předškolní vzdělávání se v naší mateřské škole maximálně přizpůsobuje vývojovým fyziologickým, kognitivním, sociálním a emocionálním potřebám dětí. Dbáme také na to, aby vývojová specifika byla při vzdělávání dětí v plné míře respektována.

Mateřská škola Zámecké náměstí nabízí v šesti třídách vhodné vzdělávací prostředí, pro děti vstřícné, podnětné, zajímavé a obsahově bohaté. Prostor, ve kterém se každé dítě může cítit jistě, bezpečně, radostně a spokojeně a které mu zajišťuje možnost projevit se, bavit a zaměstnávat přirozeným dětským způsobem.

Takto organizované vzdělávání je důsledně vázáno na individuální potřeby a možnosti jednotlivých dětí. Každému dítěti je poskytnuta pomoc a podpora v míře, kterou individuálně potřebuje a kvalitě, která mu vyhovuje. Toto pojetí vzdělávání nám umožňuje vzdělávat společně v jedné třídě děti bez ohledu na jejich rozdílné schopnosti a učební předpoklady.

Pro děti s odkladem školní docházky vypracovávají třídní učitelky na základě zprávy z PPP či SPC *Plán dalšího rozvoje předškoláka*, podle kterého následně po celý školní rok s dítětem pracují pedagogové i rodiče.

4.2 Denní řád v mateřské škole

Organizace naší mateřské školy se řídí denním řádem, který zajišťuje pravidelný rytmus, je ale natolik pružný, že umožňuje učitelkám reagovat na individuální možnosti dětí, na jejich aktuální či změněné potřeby. Stejně tak umožňuje změny v organizaci výchovně-vzdělávacího procesu na základě jiných změn či vnějších činitelů.

Mateřská škola otevírá denně v 6.00 a provoz ukončuje v 16.30 hodin. Každé ráno se děti všech oddělení scházejí v určených třídách obou budov, kde si společně hrají a tráví společný čas do doby nástupu všech učitelek na ranní směnu či do navýšení počtu dětí nad stanovený limit jednoho oddělení. Následná organizace směn učitelek v

jednotlivých třídách je nastavena tak, aby se učitelka ranní směny překrývala s učitelkou odpolední směny po dobu 2,5 hodin. Činnosti, při kterých je zajištěno souběžné působení obou učitelek ve třídě - závěr řízené činnosti, pobyt venku, oběd, ukládání dětí k odpolednímu odpočinku. Také touto organizací se snažíme přispět k nastavení co nejoptimálnější péče o svěřené děti.

Snažíme se o vyvážený poměr řízených a spontánních činností během každého dne. Podněcujeme děti k vlastní aktivitě, necháváme je pracovat vlastním tempem, vytváříme podmínky pro individuální, skupinové, frontální činnosti, prožitkové učení. Děti mají možnost účastnit se společných akcí dle vlastního přání, podílet se na přípravě stolování, nalévat si pití, namazat chleba, určovat si množství jídla, pomoci kamarádovi. Režim dne je přizpůsoben přirozenému biorytmu dětí. Respektuje vývojové a věkové zvláštnosti a poskytuje dětem dostatečný prostor pro individuální hru, rozvíjení vzájemných vztahů, pro socializaci a sociální stimulaci.

4.3 Přijímací řízení

Děti jsou přijímány na podkladě písemných žádostí rodičů při zápisu vyhlášeném ředitelkou školy. Přihlášky přijímá ve stanovený den zápisu zástupkyně ředitelky pro MŠ. Do mateřské školy jsou přijímány děti zpravidla ve věku 3 – 6 let, nejdříve však děti od 2 let, dle stanovených kritérií.

O odkladu školní docházky rozhoduje ředitelka školy na základě žádosti rodičů, pokud je žádost doložena doporučujícím posouzením příslušného školského poradenského zařízení a dětského lékaře.

4.4 Vzdělávání dětí od 2 do 3 let věku v mateřské škole

Pro zajištění kvalitních podmínek pro vzdělávání dětí ve věku od 2 do 3 let vytváříme v naší mateřské škole veškerá opatření, která se týkají zajištění hygienických, bezpečnostních, psychosociálních, materiálních i personálních podmínek, podmínek životosprávy včetně stravování, organizace a obsahu vzdělávání i spolupráce

a financování. Na základě změn, týkajících se podmínek vzdělávání, byla provedena aktualizace vnitřních předpisů (provozní řád, školní vzdělávací program, školní řád). Zcela v kompetenci ředitelky školy zůstává uzpůsobení podmínek pro vzdělávání.

Pro děti od dvou let je mateřská škola zpravidla první institucí, ve které se setkají s kolektivem vrstevníků a systémem vzdělávání. Důležitá zde je spolupráce učitele s rodiči při předávání informací a provázanost režimu MŠ s režimem v rodině. Záležejí nám především na tom, aby se děti v MŠ cítily dobře, spokojeně, jistě a bezpečně.

Pro úspěšné vzdělávání dětí od dvou let je nutné dbát na specifika související s úrovní v oblasti motoriky, psychického a jazykového vývoje dítěte. Takové dítě potřebuje stálý pravidelný denní režim, dostatek času na realizaci činností, prostor k častějšímu odpočinku během dne, více individuální péče, jednoduchá srozumitelná pravidla i úpravu času na stravování.

Plánování i realizaci vzdělávacích činností přizpůsobujeme konkrétním schopnostem a možnostem dětí. Učitelka volí odpovídající formy a metody práce, které specifika vzdělávání u dětí vyžadují. Největší prostor však je během dne ponechán volné hře a pohybovým aktivitám.

4.5 Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Děti se speciálními vzdělávacími potřebami mají dle legislativy možnost vzdělávat se po boku dětí intaktních. Dle školského zákona je dítětem se speciálními vzdělávacími potřebami:

- dítě se zdravotním postižením (zrakovým, sluchovým, tělesným nebo mentálním, s vadami řeči, s více vadami, s autismem, se specifickými poruchami chování závažnějšího charakteru)
- dítě se zdravotním znevýhodněním (zdravotní oslabení, dlouhodobá nemoc, lehčí zdravotní poruchy, které vedou k poruchám chování a vyžadují zohlednění při vzdělávání)
- dítě se sociálním znevýhodněním (děti z nepodnětného rodinného prostředí, děti z cizojazyčného prostředí)

Při práci s dětmi se speciálně vzdělávacími potřebami se zaměřujeme na takové metody a formy práce, které zcela odpovídají jejich potřebám a možnostem. Obsah vzdělávání je upravován dle potřeb dítěte a je zaměřen především na jejich všeobecný rozvoj osobnosti. Při realizaci podpůrných opatření dětí se speciálními vzdělávacími potřebami vždy dodržujeme konkrétní doporučení školského poradenského zařízení.

ŠVP PV Vlárkem za poznáním vychází ve své základní koncepci z respektování individuálních potřeb a možností každého dítěte, z tohoto důvodu je i základním východiskem pro přípravu vzdělávacích programů pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami v naší mateřské škole.

Dítě se speciálními vzdělávacími potřebami je dítě, které k naplnění svých vzdělávacích možností potřebuje poskytnutí podpůrných opatření.

Podpůrná opatření se člení do pěti stupňů, přičemž opatření prvního stupně zpracováváme samostatně bez doporučení školského poradenského zařízení, pouze na základě plánu pedagogické podpory. V případě druhého až pátého stupně vždy kontaktujeme školské poradenské zařízení, jehož stanovisko je pro nás zásadní.

Pro všechny děti v naší mateřské škole, včetně dětí se speciálními vzdělávacími potřebami se snažíme vytvářet optimální podmínky pro rozvoj osobnosti každého dítěte. Rámcové cíle a záměry předškolního vzdělávání jsou pro všechny děti společné, v případě dětí se speciálními vzdělávacími potřebami přizpůsobujeme naplňování cílů jejich individuálním možnostem a potřebám. Záměrně také volíme vhodné metody a prostředky, které dětem nejlépe vyhovují. Rozvoj osobnosti dítěte s přiznanými podpůrnými opatřeními závisí na citlivosti a přiměřenosti působení okolí, proto spolupracujeme s rodiči prostřednictvím empatické komunikace, která je nutná k předávání potřebných informací.

Systém péče o děti s přiznanými podpůrnými opatřeními

V případě, že se v kolektivu třídy objeví dítě, které z jakéhokoliv důvodu vyžaduje individuální přístup učitelky, je na zvážení, zda je potřeba přistoupit ke zpracování plánu podpory. Zpracovaný dokument podepsaný oběma třídními učitelkami a zákonnými zástupci dítěte je odeslán do školského poradenského zařízení, kde proběhne vyšetření dítěte, na jehož základě se určí konkrétní stupeň podpůrného opatření. V případě

zjištění stupně číslo 1 je následný postup při práci s dítětem ponechán v kompetenci pedagoga. Podpůrná opatření druhého až pátého stupně vychází z konkrétních požadavků školského poradenského zařízení.

Specifika vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných upravuje novela školského zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, vyhláška č. 27/2016 o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných.

Snahou učitelek je vytvořit optimální podmínky k rozvoji osobnosti každého dítěte. Povinné podmínky pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami jsou stanovené zákony a vyhláškami. Další podmínky se vytvářejí vzhledem k postižení dítěte po doporučení a integraci specializovaným zařízením.

Rámcové cíle jsou pro všechny děti stejné. Naplňování cílů při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami se přizpůsobuje tak, aby maximálně vyhovovalo dětem, jejich možnostem a potřebám.

4.6 Vzdělávání dětí nadaných

Nadané a talentované děti jsou ty děti, které jsou identifikovány kvalifikovaným speciálním pedagogem ve ŠPZ a které jsou díky výrazným předpokladům schopny podávat vynikající výkony. Pro tyto děti vypracováváme plán pedagogické podpory a nabízíme diferencované programy a služby.

Existuje však riziko záměny s tzv. **nadaným chováním**, tedy schopnostmi, které jsou rozvíjeny vlivem vysoce podnětného prostředí nebo akcelerovaným vývojem v určité oblasti.

Projevy nadaného a talentovaného dítěte:

- paměť a znalosti - vynikající paměť a schopnosti používat informace
- sebeřízení - sami vědí, co nejlépe udělat, jak se učit
- rychlost myšlení
- zpracovávání problémů - zajímá je podstata věci
- pružnost - schopnost přijmout i jiný způsob řešení problému

- preference složitosti
- časná symbolická aktivita - čtení a psaní

Formy a metody práce s dětmi nadanými a talentovanými jsou vázané na konkrétní doporučení školského poradenského zařízení.

4.7 Vzdělávání dětí v posledním roce předškolní docházky a dětí s OŠD

Odvoláváme-li se na respektování věkových a jiných zvláštností každého dítěte a jsme-li jako pedagogický tým stále přesvědčeny o vhodnosti a výhodnosti heterogenního uspořádání tříd v naší MŠ, musíme také dětem před započítím povinné školní docházky nabídnout adekvátní, vhodnou a **Desaterem předškoláka** podloženou kvalitní a dostačující předškolní přípravu. K tomuto účelu jsme vystavěly závazný dokument **Plán předškolní přípravy pro děti v posledním roce předškolní docházky a pro děti s odkladem školní docházky**. Ten je inspirován doporučením MŠMT, pojednává o jednotlivých oblastech rozvoje každého předškoláka, definuje závazné výchozí dokumenty, detailně a zcela konkrétně popisuje organizaci předškolní přípravy v naší mateřské škole, popisuje námi nejvíce užívané formy práce s předškoláky a vyjmenovává konkrétní výstupy takové práce. S tímto dokumentem jsou obeznámeni všichni rodiče předškoláků v daném školním roce na říjnové schůzce, kde také mají možnost klást otázky, konzultovat či říci si o pomoc učitelkám nebo přítomné spolupracující klinické logopedce.

Následně mají možnost kdykoliv do tohoto dokumentu nahlížet, je k dispozici v každé ze šaten po celý školní rok, je možné pořizovat si z něj opisy či si jej kopírovat. Rodiče předškolních dětí mají v průběhu roku kdykoliv možnost nahlížet také do portfolií předškoláků, u vybraných výstupů mají možnost porovnání jednotlivých výsledků činností různých dětí stejného věku na nástěnkách. S uspokojením můžeme konstatovat, že zájem rodičů o tyto a veškeré další výstupy práce předškolních dětí je opravdu vysoký, rodiče mají zájem spolupracovat, radit se a spolupodílet se na práci mateřské školy také v této oblasti.

4.8 Individuální vzdělávání dítěte

Zákonný zástupce dítěte, pro které je předškolní vzdělávání povinné, může pro dítě v odůvodněných případech zvolit individuální vzdělávání. V tomto případě je povinen oznámit tuto skutečnost řediteli nejpozději 3 měsíce před začátkem školního roku. V průběhu školního roku tak lze učinit nejdříve ode dne, kdy bylo oznámení o individuálním vzdělávání doručeno ředitelce. Náležitosti individuálního vzdělávání ošetřuje § 34b školského zákona.

4.9 Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka, dětí cizinců

Pokud má mateřská škola v povinném předškolním vzdělávání 1-3 děti cizince, bude jim i nadále poskytována individuální jazyková podpora v rámci běžných vzdělávacích činností. V případě počtu 4 a více dětí cizinců je třeba zřídit skupinu/y pro jazykovou přípravu a poskytnout takovou odbornou podporu, která zajistí dostatečnou znalost českého jazyka a takové jazykové a sociokulturní kompetence v českém jazyce, v rozsahu 1 hodiny týdně, které později umožní dítěti zapojit se do výuky a dosáhnout školního úspěchu. Hlavní cílovou skupinou jsou cizinci v povinném předškolním vzdělávání.

Ve třídě, ve které je dítě cizinec zařazeno, je potřeba uzpůsobit didaktické postupy a děti cíleně podporovat v osvojování českého jazyka.

Ředitel mateřské školy může na základě posouzení potřebnosti jazykové podpory dítěte zařadit do skupiny pro jazykovou přípravu také jiné dítě, než cizince s povinným předškolním vzděláváním, pokud to nebude na újmu kvality jazykové přípravy.

5. CHARAKTERISTIKA VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

Náš ŠVP PV nese název „Vláčkem za poznáním.“ V roce 2013 byl obohacen o integrované bloky prázdninových měsíců – července a srpna. V roce 2014 prošel výraznější změnou díky přístavbě nového pavilonu MŠ, navýšení kapacity a sloučení s detašovaným pracovištěm druhé MŠ. V roce 2015 byl zásadně změněn, mimo jiné také vzhledem ke kolaudaci zahrady v přírodním stylu a na ni navazujícím EVVO

programem. Nynější přeměnu ŠVP považujeme za nejzásadnější co do obsahu dokumentu i jeho struktury.

Kapitole vzdělávání dvouletých dětí se obecně věnuje kapitola 4.4. tohoto dokumentu.

S plným vědomím toho, že ŠVP je pružný dokument, který má zobrazovat to které předškolní zařízení v průběhu doby, počítáme s tím, že jej budeme i v dalších letech měnit, aktualizovat a dotvářet podle potřeb vzdělávání a aktuálního vývoje.

Propojenost s reálným světem a promyšlenost celého ŠVP chceme mimo jiné doložit následným vysvětlením:

Trat', která vede Velkou Bystřicí kolem mateřské školy, spojuje školku a školu. Vlaky pozorují děti celý den. Vidí je z okna MŠ, při pobytu na zahradě. Blízko MŠ je nádraží a u ZŠ zase vlaková zastávka. Děti sem chodí vlaky pozorovat. Oblíbenou hračkou je vláčkodráha s mosty, nadjezdy a dalším příslušenstvím. Vlákem jezdíme na výlety, je spojením s blízkou Olomoucí, vlak nás může vozit za poznáním.

Les, nebe - to zdravé životní prostředí s radostnou atmosférou, tolerancí, pohodou, klidem a citovým zázemím. Tvůrčí prostředí s určitým „jízdním řádem.“

Sluníčko značí radost, úsměv a pohodu z každodenního pobytu dětí v naší MŠ.

Koleje jsou cesta, která směřuje k vytčenému cíli - tj. všestranně rozvinuté, samostatné, tvořivé, zdravě cílevědomé, ctížádostivé a přiměřeně věku vyvíjející se dítě.

Lokomotiva je symbol učitelky, která je usměvavá kamarádka dětí s blízkým citovým vztahem ke každému jedinci. Je připravena kdykoli pomoci, je laskavá, tvořivá a nápáditá.

Vagónky, to je kolektiv dětí. Děti, které získávají "cestou" zkušenosti, dovednosti a prožitky bohatými a rozmanitými činnostmi. Tvořivost ve všech pěti oblastech a prolínání všech pěti oblastí (každodenní možnost – pohyb, rozhovor, práce, zábava, tanec, zpěv, kresba, malba, ochrana životního prostředí aj.)

Nádraží je cíl společné cesty. Dítě připravené na další cestu do ZŠ – zdravé, všestranně rozvinuté, tvořivé a samostatné, zvědavé, bez logopedických vad, se širokou slovní zásobou, se snahou podílet se na spolurozhodování, v určitých situacích odpovědné samo za sebe.

Osobnostně orientovaný přístup k dítěti a jeho vzdělávání založený na integrovaném vzdělávání hrou, činnostmi a prožitky dětí nám umožňuje pracovat s tematickými celky srozumitelnými dětem. Jejich realizace spočívá nejen v řízených činnostech dětí, využíváme běžné životní situace i nahodile vzniklé okolnosti a příležitosti. Dětem se speciálními vzdělávacími potřebami nabízíme optimální podmínky pro rozvoj jejich osobnosti s ohledem na jejich individuální možnosti a potřeby. Práce s těmito dětmi je vázaná také na konkrétních doporučeních školského poradenského zařízení.

HLAVNÍ CÍLE PŘEDŠKOLNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ

Předškolní vzdělávání **podporuje rozvoj osobnosti** dítěte předškolního věku, podílí se na jeho zdravém citovém, rozumovém a tělesném rozvoji a na osvojení základních pravidel chování, základních životních hodnot a mezilidských vztahů.

Předškolní vzdělávání vytváří základní **předpoklady pro pokračování ve vzdělávání**.

Předškolní vzdělávání **napomáhá vyrovnávat nerovnoměrnosti** vývoje dítěte před vstupem do základního vzdělávání a poskytuje speciálně pedagogickou péči dětem se speciálními vzdělávacími potřebami v úzké spolupráci se ŠPZ.

Vzdělávání je založeno na zásadách rovného přístupu ke každému dítěti, včetně dětí se speciálními vzdělávacími potřebami. Důraz klademe na vědomí, že proces vzdělávání má být pro dítě přirozenou činností a stavět na vnitřní motivaci dítěte a budovat v něm samostatnost a svobodu. **Specifické cíle** směřují k vytváření podmínek k optimální výchově a vzdělávání dítěte. Každé dítě, včetně dětí se speciálními vzdělávacími potřebami, má příležitost v předškolním vzdělávání získat základní kompetence, které jsou pro jeho osobnostní rozvoj, životní spokojenost a vzdělávání žádoucí.

Hlavním prostředkem rozvoje a kultivace předškolního dítěte, obohacením jeho poznání i sociální zkušenosti v MŠ je obsah předškolního vzdělávání, který je strukturován do oblastí.

I. oblast **DÍTĚ A JEHO TĚLO** - oblast biologická

II. oblast **DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA** - oblast psychologická

III. Oblast **DÍTĚ A TEN DRUHÝ** - oblast interpersonální

IV. oblast **DÍTĚ A SPOLEČNOST** - oblast sociálně kulturní

V. oblast **DÍTĚ A SVĚT** - oblast environmentální

Specifické cíle směřují k vytváření podmínek pro optimální výchovu a vzdělávání dítěte, které by mělo v průběhu předškolního vzdělávání příležitost získat ty **základní kompetence**, které jsou pro jeho osobní rozvoj, životní spokojenost a vzdělání žádoucí. Dětem se speciálními vzdělávacími potřebami se při získávání kompetencí snažíme vytvářet optimální podmínky s ohledem na jejich potřeby a předpoklady. V úzké spolupráci se ŠPZ vypracováváme podpůrná opatření.

Pro etapu předškolního vzdělávání jsou za klíčové považovány tyto kompetence:

1. kompetence k učení
2. kompetence k řešení problémů
3. kompetence komunikativní
4. kompetence sociální a personální
5. kompetence činnostní a občanské

Hlavní pedagogický záměr

Hlavní pedagogický záměr je orientován směrem k dítěti a směřuje k tomu, aby děti, včetně těch se speciálními vzdělávacími potřebami, získaly dobré základy do života a pro další vzdělávání a aby byly schopny s uspokojením zvládat další životní a vzdělávací etapy. Vychází z **osobnostně orientované výchovy**.

- usilujeme o osobní rozvoj každého dítěte s ohledem na jeho nadání, potřeby, zájmy a schopnosti, se zřetelem na celkový rozvoj osobnosti, případně na speciální vzdělávací potřeby v úzké součinnosti se ŠPZ a rodinou

- každé dítě vnímáme jako jedinečnou osobnost, která má své individuální i specifické potřeby a možnosti a jejich aktivitám vytváříme potřebné podmínky – možnost svobodné volby
- vycházíme ze znalostí dětí, jejich aktuálního rozvojového stavu i konkrétní životní sociální situace – každé dítě má jiné potřeby, má právo rozvíjet se a učit se svým tempem, pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami se snažíme vytvářet optimální podmínky pro jejich rozvoj
- dáváme dětem možnost spoluúčasti na volbě i tvorbě programu, respektujeme právo dítěte na neúčasti nabízené činnosti – právo být pouze pozorovatelem
- děti se učí prostřednictvím prožitkového a činnostního učení
- vzdělávání probíhá na základě přirozených činností, učení by mělo být spontánní, s důrazem na vnitřní motivaci dítěte a jeho osobní aktivitu
- respektujeme pedagogické zásady, povzbuzujeme děti nesmělé, posilujeme sebevědomí a pozitivně hodnotíme každého, kdo pracuje na úrovni svého osobního maxima, podporujeme u dětí iniciativu, tvořivost a vlastní fantazii
- posilujeme rozvoj pohybových schopností a zdokonalujeme pohybové dovednosti, vytváříme návyk správného držení těla v průběhu celého dne
- připravujeme děti na budoucí roli školáka, získávání pocitu jistoty a sebedůvěry ve spolupráci s rodinou
- intenzivní péči věnujeme dětem s odkladem školní docházky v návaznosti na vstup do základní školy – v úzké spolupráci s rodinou, se základní školou a se ŠPZ.
- věnujeme zvýšenou pozornost a péči dětem, které mají speciální vzdělávací potřeby ve spolupráci s pediatrem a se ŠPZ - prioritní je přínos pro dítě, jeho osobní pokrok

Za plnění pedagogického záměru školy odpovídají všechny učitelky

METODY A FORMY VZDĚLÁVACÍ PRÁCE

V rámci výchovně vzdělávací práce uplatňujeme metody a formy práce, které vyžadují rozvojové předpoklady a možnosti dětí. Základním prostředkem je hra. Je to přirozená

činnost dětí, při které se děti nejlépe a nejefektivněji učí. Poskytujeme jim při hře podpůrnou atmosféru plnou porozumění, bezpodmínečného přijetí dítěte, uznání a empatického naslouchání. Důraz klademe na respekt a důvěru, na dětskou tvořivost, orientaci na jeho vnitřní aktivitu, vlastní prožitky a zkušenosti.

Uplatňujeme tyto metody a formy práce:

Prožitkové učení hrou a činnostmi dětí - podporující dětskou zvědavost, jsou založeny na přímých zážitcích dětí

Kooperativní učení - založené na spolupráci

Situační učení - založené na vytváření a využívání situací, které poskytují dítěti srozumitelné a praktické ukázky životních souvislostí

Spontánní sociální učení - založené na principu přirozené nápodoby

Aktivity spontánní i řízené, vzájemně provázané a vyvážené - v poměru odpovídajícím potřebám a možnostem předškolního dítěte

Řízené individuální činnosti

Komunitní kruh - rozhovor, beseda, vyprávění...

Experimentace

Výlety

Zpracování přírodních materiálů

Práce s encyklopediemi

Objevování

6. VZDĚLÁVACÍ OBSAH

Realizace vzdělávací činnosti

Při přípravě vzdělávacího programu bereme v úvahu všechny souvislosti, vzájemné vztahy, ustavičnou proměnlivost a vývoj i tu skutečnost, že každému dítěti vytváříme takové podmínky, aby si v průběhu předškolního vzdělávání rozvíjelo svůj všestranný potenciál.

Při výběru činností se řídíme věkem a stupněm rozvoje dětí, jejich potřebami, zájmem a pedagogickým záměrem. Dbáme na kvalitu psychosociálních podmínek, dodržujeme pedagogické zásady, metodické postupy a tvůrčím způsobem uplatňujeme moderní metody a formy práce. Bereme v úvahu, že každé dítě má právo být jiné, mít jiné potřeby a rozvíjet se svým tempem.

Vzdělávací obsah je uspořádán do 12 integrovaných bloků (září - srpen), učitelka pracuje s pojmy: témata, tematické celky, tematické části. Obsahuje charakteristiku, dílčí cíle, očekávané výstupy, vzdělávací nabídku, rizika. Doplnkové programy jsou součástí ŠVP a jsou rozpracovány na úrovni třídních programů. Učitelky plánují formou myšlenkových map a témata konkretizují podle podmínek ve třídě. Práce pedagoga počítá s uplatňováním evaluace v průběhu – hodnotící list, hodnocení dítěte, pololetní hodnocení tříd. Forma zpracování tematického celku a jeho částí je jednotná (dohoda učitelek ve třídě), časové trvání je volné dle náročnosti a podle okolností a aktuální situace (prodloužení, zkrácení i odůvodněné nahrazení).

Každé dítě má právo na vzdělání v rozsahu svých individuálních potřeb, je potřeba stavět na vnitřní motivaci (dítě se rozhodne co zkusí, s čím a s kým si bude hrát, co chce vědět a co je zajímavá atd.)

Organizace práce a metody musí mít znaky prožitkového učení (hra, objevnost, spontaneita, prostor pro aktivitu, manipulace, komunikativnost, konkrétní činnosti, tvořivost, pokus). Učitelka se neustále cíleně snaží vytvářet podnětné prostředí s bohatou nabídkou, s přístupem k pomůckám, aktivitám a volbě individuálních nebo skupinových činností, provádí vlastní sebereflexi své práce, evaluaci na úrovni školy a tříd.

Denní součástí naší pedagogické práce je tvořivá improvizace, pružné a citlivé reagování na okamžitou situaci, vnímáme celou osobnost dítěte a získáváme je ke spolupráci, předáváme nové poznatky a vedeme je k **citovému prožívání** bezprostředních vztahů k okolí. U každého dítěte hledáme vlastní vzdělávací postupy. Výsledkem musí být pohoda a prožitek dítěte, jejich zaujetí pro činnost, radostné prožití pobytu u nás v mateřské škole.

Září		
Vláček přijel do stanice	<ul style="list-style-type: none"> • Vítejte v MŠ • Pojď si s námi hrát 	<ul style="list-style-type: none"> • To je moje rodina • Co je to babí léto?
Říjen		
Vláček veze podzim	<ul style="list-style-type: none"> • Jak chutná podzim • Podzim na poli • Malované počasí a draci 	<ul style="list-style-type: none"> • Naše město • Podzim v lese
Listopad		
Barevný vláček „Podzimáček“	<ul style="list-style-type: none"> • Lístek mi na dlaň spad • Ahoj, spáči 	<ul style="list-style-type: none"> • Bezpečná cesta • Zima ťuká na okénko
Prosinec		
Vláček veze koledu	<ul style="list-style-type: none"> • Přišel k nám Mikuláš • Voňavé cukroví 	<ul style="list-style-type: none"> • Vánoce u nás
Leden		
Přivez, vláčku, sníh	<ul style="list-style-type: none"> • My, tři králové • Zimní radovánky, sporty 	<ul style="list-style-type: none"> • Stopy ve sněhu • Lidské tělo
Únor		
Vlakem za pohádkou	<ul style="list-style-type: none"> • Povídám, povídám pohádku • Karnevalové veselí 	<ul style="list-style-type: none"> • Z čeho se vyrábí • Hádej, čím jsem?
Březen		
Vláček do stanice „Jaro“	<ul style="list-style-type: none"> • Jak se budí jaro • Vstávej už, sluníčko, vstávej a hřej 	<ul style="list-style-type: none"> • Jaro na dvoře • Koleda, koleda, jarní trávo

Duben		
Jedeme vláčkem poznávat Zemi	<ul style="list-style-type: none"> • Půjdeme k zápisu • Jak jsme přišli na svět 	<ul style="list-style-type: none"> • Den Země • Tajemství knihy
Květen		
Vláček plný květů	<ul style="list-style-type: none"> • Nejmilejší maminko • Rozkvetlá louka 	<ul style="list-style-type: none"> • Vlastnosti předmětů • Koloběh vody
Červen		
Vláček dojel k prázdninám	<ul style="list-style-type: none"> • MDD • Jedeme na výlet • Sportujeme rádi 	<ul style="list-style-type: none"> • Co už umím • Těšíme se na prázdniny
Červenec		
Prázdninový vláček plný sluníčka	<ul style="list-style-type: none"> • Ahoj léto, co nás čeká? • Není sluníčko jako sluníčko 	<ul style="list-style-type: none"> • Léto v lese, na hřišti i u vody • Barvy léta
Srpen		
Vláček jede horkým létem	<ul style="list-style-type: none"> • Sportujeme v létě • Opravdové kamarádství není na jedno léto 	<ul style="list-style-type: none"> • Jak se mají v létě zvířátka v ZOO

září

1. integrovaný blok: Vláček přijel do stanice

Charakteristika a záměry bloku

V září přichází do MŠ nové děti a ty, co již chodily, se těší na setkání s kamarády po prázdninách. Vhodnou organizací a laskavým přístupem usnadníme novým dětem vstup do MŠ. Seznámíme se s novým prostředím, třídami, hernami, zahradou a budeme vytvářet vztah k místu, ve kterém budou děti žít. Osvojíme si - a starší děti si znovu připomenou - společná pravidla jednání a chování, postojů a komunikace k sobě navzájem i k ostatním lidem. Děti se seznámí se značkou, značkou svého kamaráda, jmény kamarádů a se svými učitelkami. Seznámíme se s pravidly bezpečného chování na školní zahradě a možnostmi využití jednotlivých prvků. Budeme porovnávat rodinné a školní prostředí. Děti se seznámí s pojmem babí léto. Děti zažijí proces poznávání formou hry, praktickou činností, pokusem, ukázkou a přímým poznáváním přímo na zahradě MŠ a v nejbližším okolí. Zasadíme se o vnímání dějů v přírodě, zvýšíme zájem o aktivní přístup v ochraně životního prostředí, budeme vést děti k třídění odpadu. Integrované bloky jsou konkretizovány v TVP jednotlivých tříd.

Dílčí vzdělávací cíle:

- rozvoj pohybových schopností
- poznávání pravidel společenského soužití
- rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních)
- rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového poznání
- rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet
- seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému
- rozvoj schopnosti žít ve společnosti ostatních lidí – spolupracovat ve třídě

Získávané kompetence:

- děti se spolupodílí na společných rozhodnutích, přijímají vyjasněné a zdůvodněné povinnosti, dodržují dohodnutá pravidla a přizpůsobují se jim
- děti se učí svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat
- děti spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápou potřebu je zachovávat.
- děti chápou, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost, jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky

říjen

2. integrovaný blok: Vláček veze podzim

Charakteristika a záměry bloku

Poznávání typických znaků podzimu, změny ročního období, proměny počasí (co umí vítr a déšť, jaké barvy má podzim). Osvojovat a rozvíjet získané znalosti, dovednosti a návyky potřebné k ochraně životního prostředí s dostatkem příležitostí k pohybu a volnější časovou dotací pobytu v přírodě s opakovaným poučením dětí o bezpečnosti. Budeme pozorovat změny v přírodě na vycházkách, na zahradě, na poli, v parku i v lese. Budeme pozorovat a vyzkoušíme si jednoduché práce na zahrádkách. Poznávat, pojmenovávat a znát využití a uskladnění květin, rostlin, stromů a plodů jak pro člověka, tak pro zvířátka a ptáčky. Pozorovat práci na poli, sklizeň ovoce a zeleniny, seznamovat se s pojmy jednotlivých druhů, s jejich významem pro zdraví člověka. Učit se je poznávat podle vzhledu, chuti, hmatu i vůně. Zúčastníme se podzimní výstavy ovoce a zeleniny, vytvoříme si menší výstavku ve třídě, pro další příležitost, jak seznámit děti s méně známými druhy ovoce a zeleniny. Děti se naučí správnému nakládání s biologickým odpadem, ekologickému způsobu hospodaření a pochopení všech

souvislostí. Budou pozorovat rozklad organické hmoty, recyklovat odpad ze zahrádky. Za spolupráce rodičů se budeme podílet i svou prací na přípravě jednoduchých ovocných a zeleninových pokrmů (hostina pro rodiče - výstavka podzimních plodů v MŠ) a možnosti jejich zpracování. Seznámíme se s některými druhy ptáků a odletu do teplých krajín. Dozvíme se něco ze života zvířat ve volné přírodě a o ochraně živé i neživé přírody.

Budeme si vyprávět o lese, plodech, zvířatech a jeho významu pro člověka.

Vypravíme se na praktickou vycházku a osvojíme si tak dané poznatky v praxi. Budeme si rozšiřovat slovní zásobu a souvislé vyjadřování. Seznámíme se s naším městem, se známými budovami a místy, učit se v něm orientovat a vytvářet k němu pozitivní vztah.

Integrované bloky jsou konkretizovány v TVP jednotlivých tříd.

Dílčí vzdělávací cíle:

- vytváření elementárního povědomí o rozmanitostech a proměnách přírody
- poznávání míst a města, v němž dítě žije
- rozvoj základních kulturně-společenských postojů
- rozvíjení vztahu k ostatním lidem
- rozvoj estetického vnímání přírodního prostředí
- rozvoj tvořivého sebevyjádření
- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností, rozvoj souvislého vyjadřování
- osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, vytváření zdravých životních návyků
- zdokonalování dovedností v oblasti hrubé a jemné motoriky
- rozvoj a užívání všech smyslů

Získávané kompetence:

- děti soustředěně pozorují, zkoumají, objevují, všímají si souvislostí, experimentují a užívají přitom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů

- napodobují modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí
- průběžně rozšiřují svoji slovní zásobu a aktivně ji používají k dokonalejší komunikaci s okolím
- děti mají smysl pro povinnost ve hře, práci i učení, k úkolům a povinnostem přistupují odpovědně, váží si práce i úsilí druhých

listopad

3. integrovaný blok: Barevný vláček Podzimáček

Charakteristika a záměry bloku

Děti budou pozorovat měnící se přírodu a také proměny stromů. Činnosti budou inspirovány barvami podzimu, podzimními plody a změnami podzimního počasí. Ve spolupráci s rodiči připravíme děti na podzimní pohybové aktivity inspirované charakteristikou roční doby (v lese, na zahradě, v přilehlém parku) přizpůsobené ročnímu klimatu. Společně si vyrobíme dýňová světýlka zdobená přírodninami, zakončená stezkou odvahy. Připomeneme si zvířata, která se v tomto období chystají na zimu. Vyzkoušíme si cestu zimních spáčů na zahradě a v okolí MŠ. „Školku“ a její přilehlé prostory vyzdobíme skřítky Podzimníčky.

Děti se seznámí s pravidly bezpečného chování na ulici, budou pozorovat silniční provoz v našem městě. Závěrem tohoto bloku budeme vnímat první projevy přicházející zimy, necháme se inspirovat prvním sněhem a budeme si povídat o tom, jak se lidé přizpůsobují chladnému počasí.

Integrované bloky jsou konkretizovány v TVP jednotlivých tříd.

Dílčí vzdělávací cíle:

- rozvoj koordinace a rozsahu pohybu

- vytváření pojmů, kultivace projevu
- rozvoj představivosti a fantazie
- rozvoj schopnosti sebeovládání
- posilování prosociálního chování
- vytváření základů aktivních postojů ke světu
- rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám

Získávané kompetence:

- děti kladou otázky a hledají na ně odpovědi, aktivně si všímají, co se kolem nich děje, chtějí porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí, poznávají, že se můžou mnohé naučit, radují se z toho, co samy dokázaly a zvládly
- děti projevují dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpoznávají nevhodné chování, vnímají nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost
- děti dbají na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chovají se odpovědně, s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí
- děti se chovají při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně, nevhodné chování i komunikaci, která jim je nepříjemná, umí odmítnout

prosinec

4. integrovaný blok: Vláček veze koledu

Charakteristika a záměr bloku

Navštíví nás Mikuláš a čert s andělem. Děti se seznámí s naší tradicí, ale i s tradicí našich nejbližších sousedů. Postupně se seznámí s historií Vánoc a tradicemi. Děti se budou aktivně podílet na výzdobě školy a přípravě vánoční besídky. Ve třídě budeme společně slavit Vánoce s vánoční nadílkou. Vyzdobíme si stromeček, zazpíváme koledy a předvedeme si některé vánoční zvyky. Uděláme si vánoční přáníčka, ozdoby, dárky pro své nejbližší. Společně budeme rozbalovat dárky. Děti získají poznatky o časových pojmech, rozdílnosti mezi podzimem a zimou. Připomeneme si pravidla bezpečnosti při provozování zimních her.

Integrované bloky jsou konkretizovány v TVP jednotlivých tříd.

Dílčí vzdělávací cíle:

- koordinace dýchání, koordinace ruky, oka
- rozvoj jazykového vnímání, naslouchání, porozumění
- posilování přirozených poznávacích citů
- rozvoj schopností získané prožitky vyjádřit
- rozvoj sociální citlivosti
- vytvoření povědomí o morálních hodnotách

Získávané kompetence:

- děti se učí nejen spontánně, ale i vědomě, vyvíjí úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatují, při zadané práci zakončí co započaly, dovedou postupovat podle instrukcí a pokynů, jsou schopny dobrat se k výsledkům

- děti se nebojí chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu
- děti ovládají řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřují své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reagují a vedou smysluplný dialog

leden

5. integrovaný blok: Přivez, vláčku, sníh

Charakteristika a záměry bloku

V daném tematickém okruhu děti zavzpomínají na Vánoce a seznámí se s tříkrálovou tradicí. Děti se seznámí s hlavními znaky zimy, vlastnostmi sněhu, ledu a s proměnlivostí zimního počasí. Budeme v rámci možností provozovat zimní sporty, seznámíme se s jejich druhy a připomeneme si zásady bezpečnosti při sportování. Všimneme si krásy zimní přírody, vzpomene si na volně žijící zvířata. Povíme si o tom, jak člověk pomáhá zimní přírodě. V závěru tematického okruhu se děti dozví něco o lidském těle a o zdravém životním stylu.

Integrované bloky jsou konkretizovány v TVP jednotlivých tříd.

Dílčí vzdělávací cíle:

- ovládání pohybového aparátu
- osvojení si dovedností, které předcházejí čtení a psaní
rozvoj tvořivého myšlení, řešení problémů
- vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základ zdravotního životního stylu

- uvědomění si vlastního těla
- získání sebevědomí a osobní spokojenosti
- vytváření pozitivních vztahů ke kultuře a umění

Získávané kompetence:

- děti mají elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, které děti obklopují, o jeho rozmanitostech a proměnách, orientují se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žijí
- děti si všímají dění i problémů v bezprostředním okolí, přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro ně pozitivní odezva na aktivní zájem
- děti ví, že není jedno, v jakém prostředí žijí, uvědomují si, že se svým chováním na něm podílí a že je můžou ovlivnit
- děti se domlouvají gesty i slovy, rozlišují některé symboly, rozumí jejich významu i funkci

únor

6. integrovaný blok: Vlákem za pohádkou

Charakteristika a záměry bloku

Únorový blok bude prostoupený pohádkou. Děti si vyslechnou pohádky čtené, vyprávěné, zhlédnou divadelní představení. Činnosti dětí budou pohádkově motivované, budou podněcovat dětskou fantazii a představivost. Proběhne dětský karneval, povíme si o masopustní tradici v našem městě. Pomocí příběhů i praktických ukázek se děti dozví, co se vyrábí z jakého materiálu, různé materiály si vyzkouší při výtvarných a pracovních činnostech. Závěrem měsíce si budeme povídat o lidských profesích a povoláních, děti se zamyslí nad otázkou „Hádej, čím jsem?“

Integrované bloky jsou konkretizovány v TVP jednotlivých tříd.

Dílčí vzdělávací cíle:

- rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě
- seznámení s pravidly chování ve vztahu k druhému
- rozvoj psychické a fyzické zdatnosti
- rozvoj souvislého mluvního projevu a zájmu o psanou podobu jazyka
- vytváření pozitivního zájmu o učení
- získávání relativní citové samostatnosti
- rozvoj kooperativních dovedností
- osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije

Získávané kompetence:

- děti řeší problémy, na které stačí, známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně, náročnější s oporou a pomocí dospělého
- děti mají základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, snaží se podle toho chovat
- děti rozlišují řešení, která jsou funkční a řešení, která funkční nejsou, dokáží mezi nimi volit

březen

7. integrovaný blok: Vlak do stanice „Jaro“

Charakteristika a záměry bloku

Budeme si všímat nového života v přírodě, lidových tradic a zvyků, upevňovat sounáležitost s živou a neživou přírodou, seznamovat se se světem rostlin. Hledat odpovědi na otázky týkající se živých tvorů, vztah člověka k nim. Objevovat různé druhy zvířat, mláďat a seznamovat se s jejich životem. Svět kolem nás se stále mění, vnímáme probouzející se přírodu.

Prostřednictvím pokusů dětem přiblížíme sílu probouzejícího se semínka, vytrvalost a houževnatost mladé rostlinky, důležitost vody, vzduchu a půdy.

Děti se budou těšit z hezkých a příjemných zážitků při pozorování přírodních a kulturních krás i ze setkání s uměním. Pomohou pečovat o okolní životní prostředí: dbáme o pořádek – společně s rodiči uklízíme zahradu, udržujeme chodníky i pískoviště, staráme se o rostliny, tvarujeme keře a stromy, pečujeme o kompost, chráníme přírodu i živé tvory. Podněcujeme radost z péče o naši zahrádku.

V nabízených činnostech si děti osvojí poznatky o přírodním prostředí, jeho rozmanitosti a vývoji, schopnost chápat, že svět má svůj řád, že se mění a vyvíjí. Zvyšuje se zájem dětí o aktivní přístup v ochraně životního prostředí.

Integrované bloky jsou konkretizovány v TVP jednotlivých tříd.

Dílčí vzdělávací cíle:

- osvojení si praktických dovedností přiměřeně k věku
- rozvoj jazykových produktivních dovedností
- vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem
- rozvoj a kultivace mravního citění a prožívání
- rozvoj interaktivních dovedností
- vytváření základů aktivních postojů ke světu

- vytváření povědomí o přírodním prostředí a neustálých změnách

Získávané kompetence:

- děti chápou, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou, dokáží se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování
- děti se zajímají o druhé i o to, co se kolem děje, jsou otevřené aktuálnímu dění
- děti uplatňují získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení

duben

8. integrovaný blok: Jedeme vláčkem poznávat svět

Charakteristika a záměry bloku:

Děti budou poznávat lidské tělo, učit se správně pojmenovat jeho jednotlivé části, seznámí se s narozením. Budeme posilovat jejich vztah k rodičům, jak se chovat v různých nebezpečných situacích a ve styku s cizími lidmi.

Děti se blíže seznámí s knihou, jak s ní zacházet, pracovat, získávat informace. Děti budou mít možnost učit se orientovat v encyklopediích, porovnávat různé formy textů, vyhledávat a porovnávat ilustrace, seznamovat se s malíři – ilustrátory dětských knížek. Navštívíme také místní knihovnu.

22. dubna si připomeneme Den Země, ekologicky motivovaný svátek upozorňující lidi na dopady ničení životního prostředí. Přírodu svým chováním můžeme jak ničit, tak i chránit. Je jen na nás, jakou cestu si vybereme. Děti se seznámí s planetou Zemí a jejími rozmanitostmi, objevíme také svět mimo naši Zemi - vesmír. Posílíme zvědavost, zájem a radost z objevování, touhu po poznání, budeme vytvářet pocit sounáležitosti.

S předškoláky se budeme těšit na připravovaný zápis do prvních tříd.

Integrované bloky jsou konkretizovány v TVP jednotlivých tříd.

Dílčí vzdělávací cíle:

- osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě
- rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka
- osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)
- rozvoj a kultivace mravního citění a prožívání
- ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi
- seznamování se světem lidí, kultury a umění
- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách
- vytváření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, společností, planetou Zemí
- vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností

Získávané kompetence:

- děti řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti, postupují cestou pokusů a omylů, zkouší, experimentují, spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací, hledají různé možnosti a varianty, využívají přitom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost
- děti ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit, mají vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku
- děti si uvědomují svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat, chápou, že všichni lidé mají stejnou hodnotu
- děti jsou schopné chápat, že lidé se různí, a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečným

květen

9. integrovaný blok: Vláček plný květů

Charakteristika a záměry bloku:

Využijeme svátku maminek k prohlubování citových vztahů k členům rodiny, k sobě navzájem, připravíme slavnost pro maminku. Uspořádáme Retrohrátky – jarní hry na školní zahradě v duchu dětských let rodičů a prarodičů – cvrnkání kuliček, skákání panáka, přes švihadlo, gumu, hrátky s lanem a obručí. Vytvoříme si vztah k živé a neživé přírodě. Zaměříme se na krásy kvetoucích stromů a kvetoucí přírody.

Seznámíme se s některými nejznámějšími ptáky a budeme naslouchat jejich zpěvu. Poznáváme volně žijící zvířata, jejich mláďata. U řeky si budeme všímat života u vody, pozorování hmyzu a živočichů. Děti se seznámí s koloběhem vody v přírodě, rozpoznají potok, řeku, moře.

Podle rčení „Ve zdravém těle zdravý duch“ otestujeme s dětmi fyzickou kondici pohybovými aktivitami venku. Pozornost zaměříme na rovnovážná cvičení, rozvoj hrubé motoriky, lokomoci, koordinaci, výdrž, rychlost a hbitost. Závěrem proběhne vyhodnocení jednotlivých tříd, které má nadále motivovat děti ke zlepšování všech popsanych dovedností a ke zvýšení fyzické kondice.

Integrované bloky jsou konkretizovány v TVP jednotlivých tříd.

Dílčí vzdělávací cíle:

- zdokonalování koordinace ruky a oka
- ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí
- rozvoj dalších forem sdělení verbálních i neverbálních
- vytváření základů pro práci s informacemi
- získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci
- pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat, ničit

- rozvoj společenského a estetického vkusu

Získávané kompetence:

- děti odhadují rizika svých nápadů, jdou za svým záměrem, ale také dokážou měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem
- děti se dokážou vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky, (řečovými, hudebními, výtvarnými, dramatickými pod.)
- děti se učí s chutí, pokud se jim dostává uznání a ocenění
- děti ovládají dovednosti předcházející čtení psaní

červen

10. integrovaný blok: Vláček dojel k prázdninám

Charakteristika a záměry bloku:

Bližící se konec školního roku nám přinese mnoho zábavy a radosti. Sportovními hrami a soutěžemi oslavíme svátek dětí.

Děti se seznámí s letní přírodou a jejími znaky. Budeme si povídat o letních sportech, o blížících se prázdninách, dovolené, výletech. Také o nebezpečí, které na nás mohou číhat u vody, na cestách.

Pojedeme na výlet, rozloučíme se s předškoláky. Zopakujeme si, co už všechno umíme, co jsme se naučili. Letní období nám umožní hodně činností přenášet na zahradu. Budeme mít prostor pro rozvoj pohybových schopností, dovedností a fyzické zdatnosti. Budeme posilovat sebevědomí, sebeovládání a vytrvalost.

Integrované bloky jsou konkretizovány v TVP jednotlivých tříd.

Dílčí vzdělávací cíle:

- osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře bezpečí, pohody i pohody prostředí

- rozvoj řečových i jazykových dovedností
- rozvoj a kultivace představivosti a fantazie
- rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě
- ochrana osobního soukromí
- porozumění základním projevům neverbální komunikace
- osvojení si poznatků a dovedností při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí

Získávané kompetence:

- děti se dokáží ve skupině prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvají a spolupracují, v běžných situacích uplatňují základní společenské návyky a pravidla společenského styku, jsou schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy
- děti odhadují své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých
- děti chápou, že se můžou o tom, co udělají, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídají
- děti si zpřesňují početní představy, užívají číselných a matematických pojmů, vnímají elementární matematické souvislosti

červenec

11. integrovaný blok: Prázdninový vláček plný sluníčka

Charakteristika a záměry bloku:

Červenec je ideální období pro téměř neustálý pobyt venku, spojený s učením a hrou. Společně hledáme život v naší zahradě. Věnujeme pozornost rozličným biotopům pro učení, hru a relaxaci v letním období. Společně pečujeme o zahradu, sklízíme první

úrodu, trháme plevel, sledujeme, zda nejsou rostliny napadeny škůdci. Zaměříme se na hry a činnosti ukazující na význam ochrany přírody (třídění odpadu, recyklace, kompostování biologického odpadu). Pro letní pohybové aktivity využijeme prvků přírodní zahrady, v letním období především týpí, vrbové plůtky a chýše, tunel v keřích a brouzdaliště.

Integrované bloky jsou konkretizovány v TVP jednotlivých tříd.

Dílčí vzdělávací cíle:

- rozvoj pohybových schopností
- zdokonalování dovedností v oblasti hrubé a jemné motoriky
- vytváření elementárního povědomí o rozmanitostech a proměnách přírody
- vytváření základů aktivních postojů ke světu
- rozvoj představivosti a fantazie
- rozvoj tvořivého myšlení, řešení problémů, vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základ zdravého životního stylu, osvojení si praktických dovedností přiměřeně k věku, rozvoj a užívání všech smyslů

Získávané kompetence:

- děti užívají při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů, chápou jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívají je v dalších situacích
- děti komunikují v běžných situacích bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými, chápou, že být komunikativní, vstřícní, iniciativní a aktivní je výhodou
- děti si uvědomují, že za sebe i své jednání odpovídají a nesou důsledky

srpen

12. integrovaný blok: Vlášek jede horkým létem

Charakteristika a záměry bloku:

Společně si užíváme letní teplé počasí vyzývající k častému pobytu v naší přírodní zahradě. Pozorujeme rostlinky a vliv teplého počasí na jejich život, kontrolujeme pravidelné zavlažování a uvědomujeme si tak význam vody pro přírodu. Sami dodržujeme pravidelný pitný režim. Využíváme různorodost zahrady ke střídání rušných a relaxačních aktivit s ohledem na počasí. Užíváme si radost z aktivní péče a spoluúčasti při zahradnických pracích typických pro období léta. Výsledky naší výtvarné tvořivosti můžeme využít k dekoraci zahrady. Za dopomoci učitelů děti zkouší plnit náročnější úkoly na všech herních prvcích, řešit problémy a odhadnout správnou míru rizika.

Integrované bloky jsou konkretizovány v TVP jednotlivých tříd.

Dílčí vzdělávací cíle:

- vytváření elementárního povědomí o rozmanitostech a proměnách přírody
- rozvoj psychické a fyzické zdatnosti
- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách
- rozvoj estetického vnímání přírodního prostředí
- rozvoj tvořivého sebevyjádření
- osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví
- vytváření zdravých životních návyků

- zdokonalování dovedností v oblasti hrubé a jemné motoriky
- rozvoj a užívání všech smyslů

Získávané kompetence:

- děti chápou, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou, uvědomují si, že svou aktivitou a iniciativou můžou situaci ovlivnit
- děti samostatně rozhodují o svých činnostech, umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej
- děti dokáží rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky

Doplňkové programy

Prolínají ŠVP:

1. **PODPORA ZDRAVÍ**
2. **MINIMÁLNÍ PREVENTIVNÍ PROGRAM**

1. Podpora zdraví

- **Výchova a vzdělávání svěřených dětí ke zdravému způsobu života a podpoře zdraví** - hygiena, sebeobsluha, samostatné stolování, potřeba čistoty a úpravy zevnějšku, společenské normy osobní hygieny, nemoc, úraz, zacházení s odpady, využití situací, radost z poznávání, odpovědnost za vlastní chování
- **Klidné a estetické prostředí**
- **Dostatečné prostory tříd** s pracovními a hracími koutky, dostatek místa pro hru a pohybové aktivity dětí. Volná hra, tvořivá dramatika, podnětnost, variabilita, prožitkové učení
- **Travnatá, velká zahrada v přírodním stylu**, vybavená průlezkami a upravenou dopadovou plochou, mírný zatravněný svah pro zimní sporty
- **Hřiště** pro závodivé i míčové hry, pro jízdy na vozidlech a kolech
- **Odpočinkové místo** se zahradním nábytkem pod přístřeškem. Ruční práce z přírodního materiálu i odpadového materiálu, námětové hry
- **Nářadí a náčiní pro cvičení a zaměstnání TV** pro rozvoj obratnosti, koordinace pohybů, správného držení těla, velké rehabilitační míče
- **Každodenní preventivní cvičení proti vadnému držení těla**
- **Bazénky** pro otužování vodou, přírodní brouzdaliště – letní aktivity

- **Kurz plavání** v Centru zdraví v Bohuňovicích
- **Zdravá strava**
- **Pitný režim**
- **Intenzivní příprava předškoláků** - cílené vedení zaměřené na rozvoj a zdokonalení grafomotoriky, dostupnost pomůcek, možnost výběru
- **Možnost individuálního postupného zvykání dětí** na pobyt v mateřské škole, po dohodě i za přítomnosti rodičů
- **Možnost rodičů podílet se aktivně na programu a činnostech mateřské školy**
Informace o programu a organizaci zpřístupněny na nástěnce, na www stránkách MŠ
- **Průběžná každodenní komunikace** s využitím metod efektivní komunikace
- **Rituály** – komunikační kruh, společné přivítání dne, slavnosti narozenin dětí
- **Respektování spontánních činností dětí v režimu dne**
- **Důraz na bezpečnost dětí**

2. Minimální preventivní program - šikana v MŠ

Předmět	Téma
Dítě a svět	Pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit, ale také poškozovat a ničit
Dítě a ten druhý	Posilování prosociálního chování ve vztahu k druhému
Dítě a svět	Osvojení poznatků chránících před nebezpečnými vlivy prostředí
Dítě a společnost	Vytvoření povědomí o mezilidských a morálních hodnotách
Dítě a svět	Rozvoj schopnosti vážit si života ve všech podobách
Dítě a jeho tělo	Rozvoj psychické a fyzické zdatnosti
Dítě a ten druhý	Rozvoj schopností a dovedností důležitých pro navozování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem
Dítě a společnost	Rozvoj základních kulturně - společenských postojů, návyků a dovedností dítěte Rozvoj schopností a dovedností žít ve společnosti ostatních lidí, vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané
Dítě a jeho tělo	Osvojení si dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody, vytváření zdravých životních návyků a postojů
Sebepojetí, city, vůle	Získání schopnosti řídit chování vůlí a ovlivňovat vlastní situace
Dítě a ten druhý	Ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i s dospělými

Dítě a svět	Spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí
Sebepojetí, city a vůle	Rozvoj schopností vytvářet a rozvíjet citové vztahy k okolí
Dítě a svět	Rozvoj pocitu sounáležitosti s živou a neživou přírodou, lidmi, společností

7. EVALUAČNÍ SYSTÉM

Evaluační systém slouží k neustálému vyhodnocování. Je to zpětná vazba pro zkvalitnění vlastní pedagogické práce, systematické shromažďování informací o účinnosti školního a třídních plánů, o kvalitě činnosti a úloze pedagoga ve výchovném procesu, jeho formách a metodách, a porovnávání s cíli RVP PV.

Při vlastním hodnocení se zaměřujeme na tyto oblasti:

- Podmínky vzdělávání
- Průběh vzdělávání
- Podpora mateřské školy dětem, spolupráce s rodiči, vliv vzájemných vztahů dětí, rodičů a dalších osob na vzdělání
- Výsledky vzdělávání
- Řízení školy, kvalita personální práce, kvalita dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků
- Úroveň výsledků práce mateřské školy, zejména vzhledem k podmínkám vzdělávání a ekonomickým zdrojům

1. Podmínky vzdělávání			
	kritéria	nástroje	čas
1a) Psychosociální podmínky			
Vytvoření optimálního školního klimatu	vztahy: děti - děti děti - učitelé učitelé - učitelé učitelé - rodiče	dotazníkové šetření rozhovor pozorování	Průběžně: učitelky zástupkyně ředitele pro MŠ ředitel
Identifikace dětí s cíli a životem mateřské školy	všestranné zapojení dětí do života MŠ	pozorování evidence dětí aktivně se účastnících života v MŠ	průběžně konec školního roku U,ZŘ,Ř
1b) Materiální a prostorové podmínky			
dosažení vyššího standardu vybavení MŠ didaktickou technikou, pomůckami a nábytkem	připomínky učitelů na pedagogických radách zpětnovazebná komunikace s rodiči	zápisy z pedagogických rad pozorování rozhovor	průběžně U,ZŘ,Ř zřizovatel
rekonstrukce MŠ			
dodržení bezpečnostních předpisů	BOZP Směrnice k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí v MŠ	proškolování zaměstnanců kontroly dohled nad dětmi zápisy z porad rozběr úrazovosti v rámci ped. rady	průběžně U,ZŘ,Ř
1c) Finanční a hmotné zdroje			
dostatek finančních prostředků na provoz, platy a výuku	aktuální dosažená úroveň materiálního zabezpečení MŠ	účetnictví školy tvorba návrhu rozpočtu	průběžně Ř, ZŘ, zřizovatel
1d) Personální podmínky			
viz.5b) Kvalita personální práce			
2. Průběh vzdělávání			
cíl	kritéria	nástroje	čas
kontrola souladu ŠVP	výrok ČŠI	zpráva ČŠI	při inspekci

s RVP		ZŘ společně s ped. týmem	průběžně při aktualizacích ŠVP
plánování projektových dnů	plán a praktická realizace	výstupy z projektů mediální sdělení	tematicky zaměřené dny několikrát ročně učitelky, rodiče
zajištění činnostního charakteru vyučování	spokojenost dětí a rodičů s výukou	hospitace výstavy v prostorách MŠ besídky, aktivity mimo MŠ – vítání občánků...	průběžně U, ZŘ, Ř

3. Podpora dětí se SVP, spolupráce s rodiči, vliv vzájemných vztahů dětí, rodičů a dalších osob podílejících se na vzdělávání

cíl	kritéria	nástroje	čas
-----	----------	----------	-----

3a) Podpora dětí se SVP

děti se SVP	zapojení do výuky	ŠPZ - konzultace	aktuálně dle potřeby
děti nadané	Zpětná vazba ze ŠPZ	pozorování rozhovor s rodiči	aktuálně dle potřeby
prevence sociálně patologických jevů a projevů možného sociálního znevýhodnění	Včasné podchycení situace eliminace, minimalizace výskytu	zprávy ze ŠPZ pozorování rozhovory s rodiči	průběžně aktuálně dle potřeby U, ZŘ

3b) Spolupráce s rodiči

udržení zájmu rodičů o dění v mateřské škole a jejich začlenění do života MŠ	účast rodičů na třídních schůzkách, besídkách a projektových dnech	prezenční listiny tř. schůzek, fotografie z akcí, webové stránky	při jednotlivých akcích U, ZŘ, Ř
	sponzorské dary	Účetnictví školy	závěr kalend.roku

3c) Spolupráce s dalšími institucemi

spolupráce s mimoškolními subjekty	společné akce a projekty	evidence akcí pozorování rozhovor	průběžně ZŘ, U, R
spolupráce s dalšími školami	společné akce a projekty	evidence akcí pozorování rozhovor	průběžně U, ZŘ, Ř, učitelky ZŠ a okolních škol

4. Výsledky vzdělávání

cíl	kritéria	nástroje	čas
děti – naplňování klíčových kompetencí a zvládnání výstupů	průběžné hodnocení dětí v souladu s TVP připravenost na vstup do ZŠ	pedagogické rady portfolia dětí hodnotící listy dětí pozorování	průběžně U, ZŘ, Ř
práce mateřské školy	plnění cílů ŠVP	pedagogické rady provozní porady hospitace týdenní schůzky ped. týmu	průběžně U, ZŘ

5. Řízení mateřské školy, kvalita personální práce, kvalita dalšího vzdělávání ped. pracovníků

cíl	kritéria	nástroje	čas
------------	-----------------	-----------------	------------

5a) Řízení mateřské školy

vytvoření optimálních podmínek pro práci učitelů MŠ	zabezpečení materiálních podmínek podpora DVPP existence transparentního systému hodnocení práce učitelů vytvoření prostoru pro samostatnou práci učitelů využití pracovního potenciálu celého sboru	evaluační dotazníky pedagogické rady hospitace týdenní schůzky ped. týmu	průběžně podle potřeby ZŘ
---	--	---	------------------------------

5b) Kvalita personální práce

udržet plně kvalifikovaný sbor prohloubit spolupráci učitelů ve sboru	dokumentace aprobovanosti spokojenost dětí a rodičů s učitelkami výsledky výchovně vzdělávacího procesu	kontrola dokumentace dotazníky rozhovory pozorování vzájemné náslechy v odděleních hospitace	průběžně podle potřeby ZŘ, U
objektivizovat hodnocení práce učitele	kvalita pedagogické práce: činnostní vyučování, motivační úsilí, udržení kázně, vedení dokumentace apod.	hospitace evaluační dotazníky pozorování kontrola dokumentace evidence školení	průběžně Ř, ZŘ, U
5c) Kvalita DVPP			
motivovat k DVPP	evidence DVPP následné využití ve výuce	evidence DVPP rozpočet hospitace plán DVPP	průběžně Ř, ZŘ
6. Úroveň výsledků			
cíl	kritéria	nástroje	čas
udržet vysokou úroveň školy ve všech výše uvedených oblastech	výroční zpráva	evidence a dokumentace akcí školy	celoročně ZŘ, U celoročně

Legenda: Ř- ředitel, ZŘ – zástupkyně ředitele pro MŠ, U – učitelky, R – rodiče

Ve Velké Bystřici 30. 8. 2021

Lucie Pazderová
a kolektiv učitelek MŠ Zámecké náměstí 83